

TERAPIJA DIABETES MELLITUSA TIP I SPOLJNOM PORTABILNOM INZULINSKOM PUMPOM (ULOГА MEDICINSKE SESTRE)

ŠTA JE INZULINSKA PUMPA ?

- Aparat programiran da kontinuirano isporučuje inzulin
- Aparat koji može vršiti kontinuirano mjerjenje šećera iz tečnosti potkožnog tkiva

PRINCIP RADA (Dijelovi i njihove funkcije)

1. Mala kompjuterizovana pumpa na baterije
2. Rezervoar za inzulin
3. Infuzioni set (tanka plastična tuba - kateter kao spona između tube i tijela)

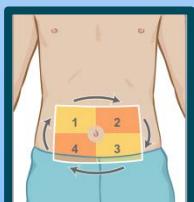
* Izmjena infuzionog seta se po preporuci treba vršiti na svaka 2 do 3 dana ! *

1. Set se može instalirati i ručno , ali je lakša opcija instalacije pomoću sertera za instalaciju
2. Kanila je uskog promjera te je fleksibilna za infuziju / isporuku inzulina.
3. Odvajanje od pumpe.

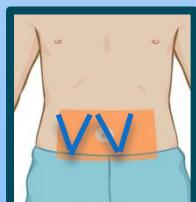
MJESTA APLIKACIJE INFUZIONOG SETA

- Stomak
- Ruke
- Gluteus
- Bokovi

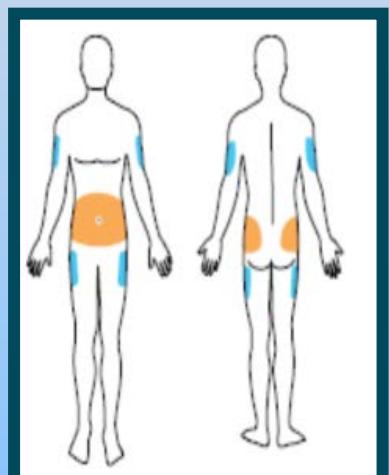
OBAVEZNO ROTIRATI MJESTA APLIKACIJE !

metod sata

M ili W metod

PREDNOSTI INZULINSKE PUMPE

- Monitorira vrijednost šećera 24 sata na dan pomoću glukoznog senzora
- Prikazuje vrijednost šećera (svakih 5 minuta) i informaciju o trendovima (trosatni i 24-satni trend prikaz pomoću strelica) da vidimo kako hrana, inzulin, lijekovi, bolest i druge aktivnosti utiču na nivo šećera u krvi po danu i po noći
- Upozorava nas (alarmira) kod visokih i niskih vrijednosti šećera kako bismo odmah preduzeli potrebne mjere za regulaciju šećera
- Svi podaci mogu se pohraniti u kompjuter te analizirati vrijednosti.

KLINIČKE INDIKACIJE

Dijabetes tipa 1 - kod kojeg se ne može postići optimalna glikoregulacija ($HbA1c > 7,5\%$) intenziviranom insulinskom terapijom, zajedno sa jednim od sledećih stanja:

1. nestabilan dijabetes uz incipientnu nefropatiju i retinopatiju
2. česte hipoglikemije (posebno noćne hipoglikemije), te gubitak osjećaja za hipoglikemije (stanja neprepoznatih hipoglikemija)
3. trudnoća i pregestacioni period

KRITERIJUMI ZA IZBOR PACIJENTA

Odgovarajući pacijent	Neodgovarajući pacijent
• motivisan i sprovodi samokontrolu ✓	• ne želi da bude pod čestim nadzorom doktora ✗
• želi da popravi stanje i održava glikoregulaciju ✓	• ne želi da provodi samokontrolu glikemije minimum četiri puta dnevno ✗
• ima podršku porodice ✓	• ne želi da ograniči unos hrane ✗
• ima realna očekivanja ✓	

PRAVILA ponašanja i OBAVEZE kod upotrebe inzulinske pumpe

SVAKI DAN

1. Provjera ŠUK-a 4-6 puta dnevno i uvijek prije spavanja
2. Provjera ketona
3. Provjera ŠUK-a uvijek prije upravljanja vozilom
4. Ukoliko je vrijednost ŠUK-a oko 14 mmol/l dva puta za redom, uzeti inzulin penom i zamjeniti set
5. Nikada ne mijenjati infuzioni set prije spavanja

SVAKI MJESEC

1. Provjera ŠUK-a u 3h ujutro
2. Provjera ŠUK-a 2 h nakon svih obroka tokom jednog dana

SVAKA 3 MJESECA

1. Posjeta ljekaru, iako se pacijent dobro osjeća i ima dobre rezultate ŠUK-a
2. Analiziranje vrijednosti glukoze i pumpe u proteklom periodu s nadležnim ljekarom
3. Provjera HbA1c

EDUKACIJA PACIJENATA U PROCESU PRIPREME, UVOĐENJA I PRAĆENJA TERAPIJE INZULINSKOM PUMPOM

Zahtijeva sveobuhvatan i sekvenčijalan pristup u nekoliko faza :

- Pripremni period
- Pre-pumpni edukativni program
- Faza inicijacije, započinjanje terapije inzulinskom pumpom

* Pacijenti moraju imati 24-satni pristup informacijama od strane proizvođača i medicinskog tima !

ZABLUDU I ISTINE

1. Inzulinska pumpa nije automatska, korisnik i dalje mora sam da određuje dozu inzulina
2. Korisnik nije oslobođen provjeravanja nivoa ŠUK-a
3. Sa ovim aparatom nestaju stroge vremenske odrednice u davanju insulinu i uzimanju obroka, veća je fleksibilnost u svakodnevnom životu;
4. Komplikacije su svedene na minimum.

ZAKLJUČAK

U pravim rukama kontinuirana supkutana inzulinska infuzija osigurava efikasniju isporuku inzulina, ali da bi se iskoristile sve mogućnosti koje ova zahtjevna terapija daje potrebno je odabrati motivisanog pacijenta kojeg će edukovati i voditi motivisan medicinski tim

Učešće na konferenciji je dijelom podržao Projekat jačanja sestrinstva u Bosni i Hercegovini sredstvima Vlade Švicarske.

Više o projektu možete saznati na:

Web stranici:
www.fondacijafami.org

Fejsbuk stranici:
[facebook.com/
FondacijafamiBiH](https://facebook.com/FondacijafamiBiH)

YouTube
kanalu:
[www.youtube.com/
playlist?list=UUL
FMXM1HoLxY7PD
yXtuTuFA](https://www.youtube.com/playlist?list=UULFMXM1HoLxY7PDyXtuTuFA)

